

Török Bálint

1507-től apjával és testvérével együtt örökös báróságot, 1536-tól grófságot nyert. Enyingi Török Imre nándorfehérvári bán és Parlaghy Krisztina fia. Apja halála után már tizenkilenc éves korában nándorfehérvári bán. Az 1521-es belgrádi ostrom idején azonban a Magyarország kulcsának tartott vártól távol tartózkodott, így a távollétében a védelemmel megbízott és évek óta fizetetlen főtisztek a várat feladták a török haderőnek.

A felelősséget az ifjú Török Bálintra hárította az országgyűlés, aki regényes körülmények között, lovára kapva volt kénytelen elmenekülni a gyűlésen résztvevők haragja elől. A fiatal arisztokrata, birtokaitól távol, Erdélyben állt Szapolyai János vajda szolgálatába. A királyi kegyet újra, két évvel később nyerte el, 1523-ban feleségül vette a királyné legkedvesebb udvarhölgyét, báró Pemmflinger Katalint. Házasságukból két fiuk született, Török János 1529-ben, Török Ferenc pedig az 1530-as évek elején.

A mohácsi csatában az ifjú Bálint a királyi testőrség egyik parancsnokaként vett részt, majd a tokaji országgyűlést követően János király kormányának egyik legfontosabb tagjaként temesi főispán és az ezzel együtt járó alsó-magyarországi főkapitányi tiszteletet töltötte be.

1526-ban vagy hatvanhét lovassal Szabadkán megtámadta az ottani szerbeket, így az ő támadása is kiváltotta a Bácsra letelepített rácok felkelését, mely a magyar belháború kezdetét jelentette. 1526 és 1527 között részt vett a szerbek elleni harcokban és maga ölte meg a vezérüket Cserni Jovánt, amiért Szapolyai megjutalmazta.

1527-től a birtokai szaporítását leginkább szem előtt tartó főúr I. Ferdinánd pártjára állt, és annak érdekében sikeresen is működött. A király azonban nem bírta kielégíteni Török Bálint ambícióit és néhány évvel később jóváhagyását adta egy az ellene irányuló, sikertelen merényletre, minek hatására 1536-ban Török Bálint újra János király pártjára állt. Ezzel a pártállásával több vármegyét is Szapolyai pártjára vont, minek következtében János pártja fontos pozíciókra tett szert az egész Dunántúlon és a Felvidéken is.

János király az átállást Hunyad vármegye örökös grófságával, az ehhez tartozó négy várral és uradalmaival és az ország legnagyobb uradalmának, Debrecennek elajándékozásával hálálta meg. Ezek a legújabb szerzemények Török Bálintot az ország legnagyobb hatalmú és leggazdagabb földbirtokosává tették. A Hunyadiak kora óta nem alakult ki egyetlen személy kezén ilyen hatalmas birtokkomplexum. Török Bálint a somogyi főispánság és hunyadi grófság tiszte mellett birtokolta Hunyad vármegyében Hunyad, Déva, Morzsina és Kolc várakat és uradalmaikat, Biharban Debrecen városát, Somogy vármegyében Szigetvárt, Somogyvárt, Csurgót, Tolnában Simontornyát, Ozorát és Anyavárát, Veszprémben Enyinget, Csesznekét és Pápát, Komáromban Vitányt, Gesztest és Tatát, Zalában pedig Szigligetet. Korábban kapott adományokat a Zemplén megyei Kövesdre és a Kőrös megyei Boróra és Soproncára, valamint a reformáció terjedését kihasználva, megszállva tartotta a pécsi és nyitrai püspökség roppant javait. Az 1540-es budai ostromban a vár védelmének első számú

irányítója, János király halála után a csecsemőként megválasztott II. János gyámja és az ország egyik kormányzója.

1541-ben a szultáni sereg Buda alá érve látogatásra invitálta a kisdud János Zsigmond választott magyar királlyal együtt a pártján lévő leghatalmasabb főurakat, kik közül egyedüliként Török Bálintot tartották fogva, hogy aztán Konstantinápolyba vigyék a Héttoronyba, ahol 1550-ben rabságban hunyt el. Elfogásának és fogva tartásának igazi oka ma is rejtély.

Török Bálint igazi reneszánsz ember volt: kiváló vitéz és hadvezér, művészetet pártoló főúr, a lovagi erkölcsöket sajtóságon értelmező férfi. Szerémi szerint Izabella királyné könyörgésére döntött Török Bálint úgy, hogy a szultán sátrába kíséri a királyfit, ahhoz az uralkodóhoz, aki benne láthatta Magyarország meghódításának leginkább kiszámíthatatlan tényezőjét: Török Bálint birtokai az egész országot behálózták, nagyobb magánhadsereggel rendelkezett, mint az országban bárki, híre ment, hogy felakasztatott egy magyar tisztet, aki egy csecsemőt cserélt el egy török lóért, valamint a birtokain Ausztria felé átengedett török portyázó hadtesteket visszaúton megverte és kifosztotta, azonkívül a korabeli magyarság körében pártállástól függetlenül is népszerű embernek számított. Fráter Györgyöt is vádolták Török Bálint elvesztésével (korabeli szóbeszéd szerint a szultánnal Bálint jelenlétében horvátul beszélt, ami nyelven Bálint úr nem értett), aki nagyszerű hintapolitikát folytatva hosszú időre biztosította magának a keleti országrész feletti teljhatalmat, éppen leghatalmasabb ellenlábásának fogságba esése után.

Török Bálint már gyermekkorában járhatott a bái kegyhelyen, hiszen szülei többször is felkeresték a bái Szent Vért. Az 1526-os leltár tanúsága szerint Török Imre egy nagyon értékes, arany kereszttel díszített kazulát ajándékozott a kegyhelynek, melynek értéke 75 forint volt. Török Bálint 1527-ben megpróbálta levérni Cserni Jován felkelését, aki elfoglalta Bács vármegyét. Török Bálint egy csapattal rajtuk akart ütni, átevezett a bái réven, megtámadta, de vereséget szenvedett. Valószínű, hogy Bátán keresztül menekült visszafelé a szigetvári várba.